

RESSENYA DEL SOPAR AMB ARTUR MAS (4-4-06)

El passat dia 4 d'abril comptàrem amb la presència d'Artur Mas, cap de l'oposició i president de Convergència i Unió, com a convidat en les nostres trobades mensuals del Cercle. Seguint la temàtica del cycle de sopars iniciat al gener, la ponència d'Artur Mas i el debat que es generà a continuació versaren sobre la gestió del finançament i les prioritats polítiques del moment.

Antoni Garrell, president del Cercle, féu una breu presentació recordant-nos que donats els problemes de manca de competències que ha patit la Generalitat respecte de Madrid i també els propis municipis catalans respecte de la Generalitat, amb la vinguda del nou Estatut, que ens atorgarà més competències i una major gestió del finançament, no només es paliaran els problemes competencials sinó que a més s'obren les portes a plantejar-se què fer amb aquests nous recursos econòmics.

Antoni Garrell féu menció que Espanya es situà al lloc 31 de la classificació mundial sobre l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació a l'any 2005, dos punts per sota que l'any anterior, una xifra més que preocupant i que ens situà just per sota de Malta i només un punt per sobre de la República Txeca. Això evidencia una pèrdua de competitivitat a Espanya i a Catalunya, que si no es millora l'ús de les TIC implicarà el no desitjable mateniment dels salaris baixos que reben els nostres joves. Ja que no ens juguem el nostre futur, sinó el dels nostres fills, Antoni Garrell comentà que Catalunya té bones condicions per a liderar i ser el centre de la Mediterrànea en quant a economia del coneixement i que, per tant, és necessari que s'enduguin polítiques encaminades a assolir-ho. La presentació del president del Cercle donà pas a la intervenció del convidat Artur Mas.

Artur Mas inicià la seva ponència recordant que el que vol el Cercle és un canvi de mentalitat en les persones, un dels reptes més difícils d'assolir. En aquesta línia, Artur Mas féu èmfasi en que Catalunya necessita estar al corrent del que passa dins i fora de les seves fronteres, ja que és la única forma de començar a preparar-se pel canvi. Ens posà diversos exemples per situar-nos en el context actual: el debat sobre els usos lingüístics per exemple, està massa enfocat a la dicotomia castellà-català, quan el real problema que se'ns presenta tant a Espanya com a Catalunya és la manca de coneixements d'anglès. D'altra banda, també mencionà el sentiment generalitzat de que ens trobem en una situació econòmicament pròspera motivat a que el nostre rati de creixement és major que el de la Unió Europea, quan en realitat tant la balança comercial catalana com l'espanyola s'estan deteriorant provocant inevitablement una pèrdua de productivitat. Si no aconseguim un model de creixement econòmic que ens permeti augmentar la nostra productivitat en els propers anys, no serem capaços de mantenir l'Estat del Benestar que hem pogut alimentar fins ara. Sent conscients del progressiu envelliment de la població, si no comencen a canviar la nostra extrema passió per la seguretat i aversió al risc, no podrem perfilar un model de creixement econòmic que efectivament s'adapti als nous canvis i escenaris que planteja el segle XXI. La responsabilitat de dur-ho a terme és compartida, ja que rau tant en els polítics

com en els altres agents econòmics i socials. Segons Artur Mas, la classe política hauria d'assumir la responsabilitat de:

1) Resoldre el dèficit d'infraestructures que té el nostre país, que no només ve originat per una manca de recursos, sinó sobretot per un problema de presa de decisions. Agafant com a objectiu un termini de set anys vista, i comptant que amb el nou Estatut el model de finançament obliga al Govern espanyol a invertir a Catalunya una quantia equivalent al nostre PIB, el tema de les infraestructures hauria de quedar resolt vers el 2012.

2) Fer evolucionar el nostre sistema educatiu, intentant que el canvi de partit en el govern no impliqui cada cop una nova reforma que paralitzi l'evolució de l'anterior. Tot i que anem cap a una major universalització, no podem oblidar mancances internes que cal resoldre, com és el tema del professorat

3) Orientar els pressupostos públics cap a una major atenció a la innovació i al coneixement, prenent consciència de que és un sector que requereix de l'impuls i ajuda dels fons públics.

4) Continuar amb la creació a Catalunya de centres d'excel·lència científica, en funció d'atorgar major centralitat a la R+D+i i donar més empenta i visualització internacional a la nostra àrea.

5) En temes de finançament, l'Administració Pública s'ha d'implicar per estimular la creació de capital risc en aquest sector. L'objectiu és trobar un equilibri entre el finançament públic i privat.

6) Referent a la fiscalitat, la reforma que es dugué a terme en R+D+i fa uns anys constitueix un dels millors models d'Europa si s'apliqués bé. La discussió actual sobre la reforma de l'impost de societats, versa sobre la necessitat de reduir les bonificacions de R+D+i o les quotes de la seguretat social per la gent que es dedica al camp de la recerca, quan el que s'ha de fer, i aquesta és la tasca dels polítics, és mantenir les dues coses.

7) Fer servir l'Administració Pública com a motor de demanda de la societat del coneixement, ja que els pressupostos públics aproximadament representen el 40% del PIB. Artur Mas ens posa l'exemple de l'intent d'aplicar l'administració electrònica, fruit de l'anterior govern de la Generalitat, i que avui en dia resta pràcticament paralitzat.

8) Fer legislacions específiques que tinguin en compte la situació actual de dificultat de certs sectors de fer recerca.

9) Seguir la implementació de centres de transferència tecnològica a Catalunya.

10) Fer una certa pedagogia per la via dels fets, ja que el canvi no es produirà a través dels discursos, sinó per mitjà de les accions.

Les darreres paraules d'Artur Mas fóren en la línia de recordar que el principal repte que avui en dia tenim a Europa és la creació d'un mercat de dimensió europea des del punt

de vista de la innovació, acompanyat de la creació d'una massa crítica important per part de la producció i de la demanda.

A continuació es generà el següent debat:

Alberto Sanfeliu: *M'agradaria demanar que en el futur, si fos possible, es plantejés la possibilitat de crear una Conselleria de Ciència, Tecnologia i Innovació.*

Pel que fa a la Llei de la Ciència, que ara mateix està en procés d'elaboració i aprovació, considero que està massa enfocada a la ciència, deixant de banda temes importants com la tecnologia i la innovació. A part, trobo que se n'haurien d'haver donat més explicacions i més precises a la població i sectors afectats.

Estic amb el que tu has dit de que s'han de seguir mantenint les ajudes a les empreses per a que invertixin en R+D+i, ja que arribarà un moment en que elles mateixes entendran la necessitat d'encaminar-se en aquesta direcció i tirar endavant per elles mateixes.

Artur Mas: Evidentment ara no està a les nostres mans el poder crear cap conselleria, tot i que en general no sóc molt partidari d'incrementar els departaments de l'administració, sinó més aviat del contrari, de concentrar activitats, de forma que els departaments acabin sent més transversals. Referent a la Llei de la Ciència, estem totalment a la vostra disposició, i en quant al tema de la fiscalitat, nosaltres estem en aquests moments defensant a Madrid que en l'impost de Societats no hi hagi una eliminació de les bonificacions per R+D+i.

Carles Grau: *La nostra posició pèssima respecte de països capdavaners com EUA, s'evidencia en dades com la inversió en educació, que no arriba a la meitat de la d'EUA, el percentatge d'inversió en recerca respecte del PIB, que també es situa en un nivell similar, el grau d'utilització de les TIC com a eina competitiva, que dista molt dels Estats Units... Per altra banda, si mirem el cas d'Irlanda, tot un miracle econòmic que va sorgir arrel de la crisi soferta als anys 80, se'ns planteja la pregunta si nosaltres també necessitem una crisi per produir un canvi. Realment la necessitem per canviar?*

Artur Mas: Hi ha estudis recents que demostren que en els darrers 25 anys, en sanitat, educació i en serveis socials, a Catalunya s'ha invertit menys que a molts altres territoris de l'Estat. Gràcies al model educatiu de Catalunya, on hi ha una forta presència de centres privats i concertats, s'ha pogut compensar la menor inversió per part de l'Estat.

En el tema de la recerca, a Catalunya en els últims anys es va fer un esforç per arribar al 1,3 sobre el PIB, que encara està lluny del percentatge de la Unió Europea, per no comparar amb els EUA o Japó. El que no es diu mai per això, és que al 2010, la Xina haurà assolit el mateix nivell de despesa i inversió en R+D+i que la Unió Europea actual.

Respecte a la pregunta plantejada, de si necessitem una crisi per reaccionar, la meua opinió és que no hauria de ser-ho, ara que, quan una societat viu molt bé, costa més d'actuar.

Roser Ràfols: *Volia fer una observació sobre la diferència d'inversió en tecnologia i innovació entre els Estats Units, Califòrnia, per exemple, i nosaltres. Nosaltres tendim*

més a construir edificis, i ells es dediquen a pagar sous més alts als seus treballadors. Potser a nosaltres també ens convindria deixar de destinar tants recursos per l'edificació de grans parcs científics i invertir-los millor en les persones. En altres aspectes, tampoc no està de més observar el que fan els països nòrdics, perquè en podem aprendre moltes coses a nivell de no discriminació en l'ocupació de personal, gestió de l'estat del benestar...

Artur Mas: Quan jo feia la referència al model europeu, partint de que nosaltres tenim un estat del benestar força potent, en el sentit que dóna una cobertura molt àmplia, necessitem impulsar també un model de creixement econòmic que el pugui sostenir. És cert que als EUA tenen polítiques de no discriminació, però no podem oblidar que als EUA hi ha un sistema que podríem anomenar de risc i ventura, en el sentit de que no existeix un coixí per part de l'Administració en cas de necessitat. Són dues realitats diferents, amb orígens culturals divergents, de forma que tampoc no ens podem aventurar a fer un canvi en el model de benestar radical. El que sí que hem d'anar intentant és crear una consciència col·lectiva de que l'estat del benestar actual no podrà seguir així eternament.

Referent al tema dels edificis i les persones, estic d'acord en que s'han de prioritzar les persones, tot i que també té sentit tenir uns centres físics que serveixin urbanísticament com a centres de referència.

Juan José Pérez Villar: *Vostè pensa que el govern actual té voluntat i ganes reals de fer coses per tirar Catalunya endavant, o estan solament preocupats pel tema de la identitat?*

Artur Mas: Al meu parer, aquest govern no té un projecte comú i li manca cohesió interna.

Ermengol Casanovas: *El setè punt que vostè ha citat que implica considerar l'Administració com el motor per a l'adquisició de tecnologia i eines TIC, em dóna la impressió de que està una mica oblidat per part del govern actual. Al començament de la legislatura es va posar en marxa un sistema de divulgació d'empreses que posà en funcionament una homologació d'empreses de serveis que deixà fora companyies que tradicionalment havien treballat amb l'Administració. En cas de que hi hagués un canvi de govern, em podria dir quines serien les seves intencions respecte aquest reglament? Per altra banda, voldria preguntar si es pensa dur a terme una reforma en l'Administració, ja que, sempre que es canvia el govern o un conseller, les coses deixen de funcionar.*

Artur Mas: Començant pel tema de la reforma de l'Administració, voldria començar per mencionar que el funcionariat de la Generalitat no és tan baix, actualment hi ha unes 150.000 persones contractades. Crec que en general tenim una funció pública bastant remarcable des del punt de vista de preparació de la gent. El que sí pot existir són dèficits de circuits interns i dèficits de comandament. Tant es així que si es tergiversen les instruccions quan canvia un conseller o tot un govern, aquest és un problema que han de resoldre els responsables polítics que deurien haver estat a sobre dels temes per

assegurar que les instruccions es duen a terme. Més enllà de les reformes internes de les que parlaves, el que és important és que a dalt hi hagi un comandament que la gent entengui. Pel que fa a l'administració entesa com a motor de demanda de la societat del coneixement, quan nosaltres estàvem al govern vàrem començar a posar les bases per impulsar l'administració electrònica, fixant-nos en països com Nova Zelanda o Anglaterra on ho tenen molt ben implantat. És crucial també que l'administració es converteixi en un motor d'arrossegament en temes de sanitat per acabar de concretar la digitalització de l'expedient mèdic.

Anna María Sánchez: *Referent als incentius fiscals i les bonificacions a personal investigador, vostè creu que la petita empresa i les universitats realment es beneficien d'aquestes bonificacions?*

Havent estat a punt de perdre els incentius fiscals amb la reforma de l'impost de societats, i amb temor respecte al futur de perdre'ls al 2012, m'agradaria demanar que els responsables polítics s'informessin sobre les repercussions que tenen les diferents polítiques tecnològiques i fiscals per tal de poder actuar amb criteri i coneixement de causa.

Josep Pallarés: *Al meu parer al govern falta gent professional i amb criteri per fer les coses bé, sobretot referent a les iniciatives que sorgeixen en temes tecnològics. Si agafem el nou Pla d'Infraestructures de Telecomunicacions per exemple, sembla que allò més important és que passi el català per la xarxa i el tema de la fractura digital. Les qüestions que realment importen per a Catalunya es deixen de banda. S'està construint una societat catalana plena d'institucions que no facilitzen l'agilitat en els tràmits i la senzillesa en les operacions, la qual cosa comporta una manca d'iniciativa en la població. S'ha de deixar de treballar tant per Catalunya i el català i enfocar-se més en els catalans i persones que viuen a Catalunya.*

Pere Monràs: *He trobat a faltar en el discurs i en el debat posterior, el parlar de la crisi que pateixen els nostres joves. Ha de ser el nostre objectiu poder-els-hi crear una il·lusió col·lectiva, projectes movilitzadors de la new age economy clarament enfocats a ells. Recordem que si no tenim joves, no tindrem futur.*

Artur Mas: En el tema dels joves estic d'acord, tot i que el problema no només és manca de movilització sinó falta de qualitat del mercat de treball. Referent al que parlàvem de Catalunya, no nego que algunes vegades les nostres pròpies actituds no ajuden ni a explicar bé les coses ni a asserenar els ànims. És cert que de vegades es poden cometre errors, però el que és inadmissible és la incomprensió amb la que xoca Catalunya a Espanya quan s'intenten dur a terme coses serioses, com pot ser la OPA de Gas Natural. Hem de saber defensar la pròpia identitat del país a la vegada que mantenir una mentalitat oberta, combinant projecte de país amb modernitat.

La cloenda anà a càrrec de Rodolfo Fernández, Vice-Secretari General del Cercle, que féu un breu resum de les idees sorgides durant el sopar i agrai l'assistència del convidat.